

Verlag van het Verantwoordingsorgaan over het jaar 2021

1. Inleiding

Conform artikel 14 van de statuten van Stichting Pensioenfonds voor de Architectenbureaus (hierna: het fonds) is sinds 1 juli 2014 het verantwoordingsorgaan ingesteld in de plaats van de deelnemersraad. Het verantwoordingsorgaan heeft daarbij extra taken en bevoegdheden gekregen.

Het verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur, over het gevoerde beleid en over de beleidskeuzes voor de toekomst. Dit doet het verantwoordingsorgaan onder andere aan de hand van het jaarverslag, de vastgelegde beleidskeuzes en de bevindingen van de raad van toezicht. Het verantwoordingsorgaan stelt vast in hoeverre het bestuur bij de besluitvorming op evenwichtige wijze rekening heeft gehouden met de belangen van alle belanghebbenden bij het fonds.

Het verantwoordingsorgaan bestond in het eerste halfjaar van 2021 uit de dames E. Borgert en D. Borghuis en de heren B. Van den Bos, G.J. Groeneveld, T. Termond en S. Vink. Vanwege het aflopen van de tweede termijn van mevrouw D. Borghuis is zij per november 2021 opgevolgd door mevrouw D. Verweij. Vanwege het aflopen van de tweede termijn van de heer T. Termond is hij in januari 2022 opgevolgd door de heer M. Kuijt.

Het verantwoordingsorgaan heeft zijn werkzaamheden verricht op basis van het reglement verantwoordingsorgaan, waarin de taken en bevoegdheden met wettelijke en aanvullende adviestaken staan vermeld. Bij de invulling van de taken zijn het jaarplan 2021, de informatie ontvangen van het bestuur (o.a. adviesaanvragen) en de raad van toezicht mede uitgangspunt geweest.

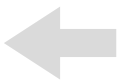
Een afvaardiging van het verantwoordingsorgaan heeft in 2021 een selectieproces gestart voor de invulling van een aankomende vacature in de raad van toezicht per 1 juli 2022.

In 2021 heeft het verantwoordingsorgaan twaalf keer vergaderd, waarvan drie in aanwezigheid van een vertegenwoordiger van het bestuur. Drie keer is met de raad van toezicht vergaderd. Drie keer is er door de voorzitters van de organen vergaderd. Er zijn in 2021 drie studiedagen geweest voor het verantwoordingsorgaan, waarvan twee tezamen met het bestuur en de raad van toezicht. Ook heeft het verantwoordingsorgaan één keer met de werkgroep Jaarwerk vergaderd. Vanwege de Covid-19 maatregelen hebben de vergaderingen grotendeels digitaal plaatsgevonden.

2. Oordeel

Het verantwoordingsorgaan heeft een positief oordeel over het handelen van het bestuur, over het gevoerde beleid en over de beleidskeuzes voor de toekomst. Daarbij is zij van mening dat het bestuur bij haar besluitvorming op evenwichtige wijze rekening heeft gehouden met de belanghebbenden van het fonds.

In aanvulling op dit oordeel zijn de bevindingen en aanbevelingen meer thema gewijs vermeld in het volgende hoofdstuk.

3. Bevindingen en aanbevelingen

3.1 Financieel

Het verantwoordingsorgaan heeft de jaarrekening op hoofdlijnen beoordeeld en haar oordeel mede gebaseerd op de rapportage van de externe accountant (PWC) en de certificerend actuaris (Milliman), die beiden hebben aangegeven akkoord te zijn met de jaarrekening 2021.

3.2 Opvolging aanbevelingen en adviezen 2020

Het verantwoordingsorgaan constateert dat een groot deel van de door haar gedane aanbevelingen uit haar rapport over 2020 door het bestuur is opgevolgd.

3.3 Adviesaanvragen 2021

Het verantwoordingsorgaan heeft in 2021 de volgende adviesaanvragen afgewikkeld:

Onderwerp	Periode	Aard advies
1. Aanpassing van het toeslagbeleid en het toeslagbesluit voor 2021	jan. 2021	Positief
2. Wijziging van het Uitvoeringsreglement	jan. 2021	Positief
3. Wijziging van het Beloningsbeleid	feb. 2021	Positief
4. Wijziging van het reglement verantwoordingsorgaan januari 2021	mar.2021	Positief
5. Wijziging van het reglement verantwoordingsorgaan juli 2021	mei 2021	Positief
6. Wijziging van de profielschets raad van toezicht	nov. 2021	Positief
7. Toeslagbesluit 2022	nov. 2021	Positief
8. Samenstelling van de feitelijke premie en de hoogte van de premiecomponenten 2022	nov. 2021	Positief

3.4 Verantwoording door raad van toezicht

De raad van toezicht heeft op 16 maart 2022 mondeling en schriftelijk verantwoording over 2021 afgelegd aan het verantwoordingsorgaan.

Aan de hand van het rapport van bevindingen van de raad van toezicht over 2021 ten behoeve van het bestuur en het verantwoordingsorgaan, heeft het verantwoordingsorgaan kennis genomen van de bevindingen en aanbevelingen van de raad van toezicht over 2021 met betrekking tot de volgende thema's :

- Algemeen beleid en functioneren bestuur;
- Governance;
- Financiële opzet: risicokader en premie- en indexatiebeleid
- Beleggingsbeleid en vermogensbeheer;
- Uitbesteding en IT;
- Communicatie en transparantie;
- Risicomanagement en compliance;
- Internal audit.

Het verantwoordingsorgaan herkent zich in de inhoud van het rapport dat heeft geleid tot een positieve oordeelvorming over de functioneren van het bestuur.

3.5 Verantwoording door het bestuur

Op een aantal hoofdthema's wordt het beleid van het bestuur door het verantwoordingsorgaan beoordeeld, waarbij door de formulering van een normen- en beoordelingskader aan de hand van de bevindingen tot een oordeel en aanbevelingen wordt gekomen. Hierbij zijn alle notulen van vergaderingen in de loop van het jaar, het rapport van bevindingen van de raad van toezicht en het jaarverslag 2021, de informatiebronnen waarop het verantwoordingsorgaan zijn oordeel baseert. Het verantwoordingsorgaan dankt het bestuur voor de transparante communicatie en het vertrouwen.

3.5.1 Governance

Normenkader

De governance van het fonds moet voldoen aan de eisen gesteld in de Wet versterking bestuur pensioenfondsen (Wvbp) en in de Code Pensioenfondsen. Het bestuur dient uitstekend gekwalificeerd te zijn, voldoende divers, stabiel, pro-actief en in control. Een goede governancestructuur en voldoende countervailing power is van belang voor een verantwoorde en efficiënte bedrijfsvoering.

Bevindingen

Bestuur

Het fonds hanteert een paritair bestuursmodel met een bestuur van 8 leden, waarvan 2 onafhankelijke leden. De bestuursleden zijn betrokken en gaan respectvol met elkaar om. Binnen het bestuur is een taakverdeling in 3 verschillende permanente commissies gemaakt:

- Risicocommissie (RC)
- Beleggingsadviescommissie (BAC)
- Communicatie en Pensioencommissie (CPC)

Daarnaast is er een separate werkgroep voor het jaarverslag en participeert het fonds in de Protocolcommissie voor de ontwikkelingen rondom de Wet Toekomst Pensioenen (hierna: de WTP).

De afgelopen twee jaar heeft het bestuur een pilot gehouden met mandatering. Deze pilot is eind 2021 geëvalueerd en naar aanleiding daarvan is afgesproken dat commissies beleidsadviserend, besluitvoorbereidend en uitvoerend zijn. Beleidsbeslissingen blijven een aangelegenheid voor het gehele bestuur. Aan het eind van ieder jaar wordt het functioneren van de commissies geëvalueerd aan de hand van hun jaarplannen.

Door het bestuur is een rapportage opgesteld inzake de naleving van de Code Pensioenfondsen per 31 december 2021. 60 van de 65 normen scoren 'groen', de overige 5 normen zijn niet van toepassing op het fonds.

Eind 2021 heeft er een zelfevaluatie van het bestuur plaats gevonden onder begeleiding van TENEA. Daaruit zijn aandachtspunten naar voren gekomen die directe actie vereisen. Er is wel sprake van verdere verbeteringsmogelijkheden met betrekking tot reflectievermogen, interventies op inhoud/relatie/procedure, executiekracht, betrokkenheid, aanwezigheid, wendbaarheid en communicatie & besluitvorming.

De heer R. Meulenbroek is per 1 januari 2021 benoemd als bestuurslid namens de werkgevers en heeft per 1 januari 2022 de voorzittersrol van de heer H. de Vaan overgenomen.

Mevrouw M. Groenen en de heer R. Nagtegaal zijn per 1 juli 2021 herbenoemd voor respectievelijk een 2^e en een 3^e termijn als bestuurslid namens de werkgevers. Na verkiezingen is de heer I. Slikkerveer per 1 juli 2022 herbenoemd/herverkozen als bestuurslid namens de gepensioneerden.

De bezetting van het bestuursbureau is stabiel en in 2021 uitgebreid met een specialist communicatie vanuit Sprenkels & Verschuren. Daarnaast is er medio 2021 een onafhankelijk projectmanager vanuit Montae & Partners aangesteld voor de uitwerking van het Plan van Aanpak voor de WTP.

Raad van toezicht

Na een selectietraject in 2020 is de heer P. van Gent begin 2021 door het verantwoordingsorgaan bindend voorgedragen en door het bestuur benoemd als nieuw lid raad van toezicht per 1 juli 2021. Hij is in februari 2021 begonnen aan een inwerktraject.

Het verantwoordingsorgaan heeft mevrouw H. Peters bindend voorgedragen als voorzitter van de raad van toezicht voor haar 2^e en laatste termijn per 1 juli 2021.

In het najaar van 2021 is door het verantwoordingsorgaan gestart met het selectieproces van een nieuw lid voor de raad van toezicht per 1 juli 2022. Het verantwoordingsorgaan heeft een extern werving & selectiebureau ingeschakeld voor de begeleiding van dit selectieproces.

Verantwoordingsorgaan

Voor de vacature lid verantwoordingsorgaan namens de werknemers is in oktober 2021 mevrouw D. Verweij aangesteld als opvolger van mevrouw D. Borghuis, na voordracht van de CNV.

Voor de vacature lid verantwoordingsorgaan namens de gepensioneerden zijn in het najaar van 2021 verkiezingen gehouden. In november 2021 is de heer M. Kuijt door het bestuur benoemd als nieuw lid van het verantwoordingsorgaan namens de gepensioneerden, als opvolger van de heer T. Termond.

Mevrouw E. Borgert is herbenoemd voor een 2^e termijn per 1 januari 2022 om zitting te nemen in het verantwoordingsorgaan namens de werkgevers. Zij zal per 1 juli 2022 de heer G.J. Groeneveld opvolgen als voorzitter van het verantwoordingsorgaan.

Oordeel

Het verantwoordingsorgaan constateert dat het bestuur in 2021 goed en proactief heeft gefunctioneerd, waarbij er steeds kritisch wordt geëvalueerd of verbetering van de governancestructuur noodzakelijk of wenselijk is.

Aanbeveling

Het verantwoordingsorgaan vraagt het bestuur aandacht te blijven houden voor de integrale verantwoordelijkheid van het gehele bestuur, gezien de belangrijke keuzes rondom de WTP.

3.5.2 Uitbesteding

Normenkader

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor het uitbestedingsbeleid en de daaruit voortvloeiende werkzaamheden. Het uitbesteden aan partijen dient, na het aanvragen van Requests For Proposals, te geschieden op basis van kwaliteit en tegen een aanvaardbaar niveau van de kosten. De procedure (o.a. gunning, voorzetting, evaluaties enz.) is transparant, uitlegbaar en de keuze voor een partij dient meetbaar te zijn (gewogen). Het bestuur ziet toe op een foutloze uitvoering en blijft te allen tijde 'in control'.

Bevindingen

PGGM heeft in 2021 de beslissing genomen om de beleggingsfondsen te sluiten. Het bestuur is hierdoor onaangenaam verrast en ziet geen reden om de langdurige samenwerking te beëindigen. Het bestuur is in overleg met PGGM hoe om te gaan met deze situatie en bijkomende kosten.

Begin november 2021 zijn de vermogensbeheeractiviteiten van BMO overgenomen door Colombia Threadneedle. De dienstverlening door BMO aan het fonds blijft (vooralsnog) onveranderd.

Per 1 november 2021 is KAS BANK opgegaan in Caceis Bank Netherlands Branch. Deze overgang is niet geheel probleemloos verlopen. Het fonds heeft hierdoor in het 2^e kwartaal 2021 niet aan haar rapportageverplichtingen aan DNB kunnen voldoen. Een herrapportage heeft hierdoor moeten plaatsvinden.

Het fonds heeft een uitbestedingsovereenkomst met APG voor wat betreft de pensioenadministratie. De kosten per deelnemer voor de pensioenadministratie zijn in 2021 licht gestegen ten opzichte van 2020. APG heeft een nieuw prijsmodel aangekondigd per 1 januari 2022.

Contractpartijen

Het fonds werkte in 2021 samen met externe partijen voor de uitvoering van het pensioenbeheer, het vermogensbeheer, het bestuursbureau, het fiduciair management en de custodian. Daarnaast zijn er werkzaamheden uitgevoerd door externe adviseurs op het gebied van actuaariaat, communicatie, accountancy, compliance en cybersecurity IT.

De reguliere evaluaties met uitvoerders en adviseurs zijn binnen het bestuur besproken en ter kennisgeving aangenomen. In de missie van het fonds is opgenomen dat de pensioenregeling tegen acceptabele kosten moet worden uitgevoerd. De kosten ten gevolge van uitbesteding in relatie tot de 'uitnutting' van de taakstellende begroting worden daarom door het bestuur nauwlettend gevolgd.

Oordeel

Het verantwoordingsorgaan is van mening dat, ondanks een aantal issues, het bestuur 'in control' is en de externe partijen inclusief de daarbij horende kwaliteit en kosten adequaat monitort.

Aanbevelingen

Het verantwoordingsorgaan beveelt aan dat het bestuur blijft toezien op de kwaliteit, kosten, duidelijkheid en volledigheid van de rapportages van de uitbestedingspartijen.

3.5.3 Premiebeleid

Normenkader

Bij de vaststelling van de premie moet het fonds de belangen van alle deelnemers evenwichtig afwegen (meetbaar en begrijpelijk) en moet er rekening worden gehouden met de samenstelling van de feitelijke premie en de hoogte van de premiecomponenten. De premie wordt vastgesteld door de cao-partijen en binnen de hiervoor geldende en aangegeven bandbreedte.

Bevindingen

Het bestuur heeft het voorgenomen besluit genomen om de feitelijke premie voor 2021 vast te stellen op 23% van de pensioengrondslag. Aangezien de berekende toetspremie voor 2021 27,2% is, is het opbouwpercentage voor het ouderdomspensioen voor 2021 verlaagd naar 1,39% (2020: 1,738%), waardoor het opbouwpercentage voor het ouderdomspensioen niet meer voldoet aan het fiscaal maximum. Het partner- en wezenpensioen verandert niet en blijft respectievelijk 1,3125% en 0,2625% (wens van cao-partijen).

Met de genoemde percentages wordt gehandeld binnen de geldende wet- en regelgeving. Dit is passend binnen het huidige actuariële en juridische kader bij de vigerende samenstelling van het deelnemersbestand en het gehanteerde beleggingsbeleid. De werkgever betaalt 55% en de werknemer 45% van de premie.

Op 9 december 2020 heeft het verantwoordingsorgaan het bestuur positief geadviseerd over de samenstelling van de feitelijke premie en de hoogte van de premiecomponenten 2021.

Net zoals in de voorgaande jaren heeft het bestuur bij het premiebeleid uitgebreid aandacht gehad voor het evenwichtigheidsvraagstuk. Bij de besluitvorming over de premie heeft het bestuur, vanuit de solidariteit en collectiviteit, oog gehad voor alle belanghebbenden: actieve deelnemers, slapers en gepensioneerden en de aangesloten werkgevers.

Oordeel

Het verantwoordingsorgaan concludeert dat bij de premievaststelling voor 2021 voldoende rekening is gehouden met de gehanteerde kostencomponenten en met een evenwichtige belangenafweging. De extra mondelinge toelichtingen zijn door het verantwoordingsorgaan als zeer positief ervaren.

Aanbevelingen

Het verantwoordingsorgaan beveelt het bestuur aan tijdig met de verschillende stakeholders in overleg te treden en/of te informeren; inhoudelijk/informatief maar vooral ook procedureel. Zorg op tijd voor een goede en begrijpelijke onderbouwing met betrekking tot de evenwichtige belangenafweging inzake de voorgenomen besluiten.

Gezien de korte doorlooptijd van de adviesaanvraag voor het premiebesluit voor het komende jaar stelt het verantwoordingsorgaan een mondeling toelichting van het bestuur zeer op prijs.

Het verantwoordingsorgaan beveelt het bestuur aan dat het blijft toezien op de kwaliteit van de communicatie omtrent dit onderwerp naar de deelnemers toe. Zorg dat het goed leesbaar en begrijpelijk is en leg ook uit waarom bepaalde keuzes worden gemaakt en door wie.

3.5.4 Beleggingsbeleid en vermogensbeheer

Normenkader

Het beleggingsbeleid en vermogensbeheer moet passend zijn bij de lange termijn ambitie van het fonds. Op basis van de resultaten van de ALM-studie 2020, de economische verwachtingen en de mate waarin het bestuur bereid en in staat is risico's te lopen, wordt elk najaar een beleggingsplan opgesteld, waarin het beleggingsbeleid voor het komende jaar wordt vastgesteld. Dit beleid is actueel en passend binnen de kaders van beleidsmogelijkheden en afgestemd op alle groepen belanghebbenden. Dit beleid is voldoende evenwichtig wat betreft de afweging van belangen, is onderbouwd en transparant en is consistent met en verankerd in de fondsdoelen en uitgangspunten.

Het beleid voor maatschappelijk verantwoord beleggen moet afgestemd zijn op alle groepen belanghebbenden. Het bestuur betreft belanghebbenden bij keuzes in het beleid voor maatschappelijk verantwoord beleggen en toetst of er draagvlak is voor deze keuzes.

Bevindingen

Ook in 2021 zijn het beleggingsbeleid en de beleggingsportefeuille getoetst aan de beleggingsuitgangspunten (investment beliefs). Dit heeft geleid tot de conclusie dat het gevoerde beleid in lijn is met de investment beliefs.

De investment beliefs zijn vastgelegd in een separaat document "investment beliefs" waarbij per belief, naast een toelichting, ook de impact op de implementatie is weergegeven.

Ondanks de COVID-19 pandemie is het beleid op hoofdlijnen niet significant gewijzigd en werd er geen reden gezien om de beleggingsportefeuille te wijzigen.

Het huidige investment belief ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen is: *"verantwoord beleggen draagt bij aan verantwoorde, stabiele en goede beleggingsresultaten en geeft tevens uitdrukking aan de maatschappelijke betrokkenheid van het pensioenfonds"*.

Het beleid voor maatschappelijk verantwoord beleggen is op 31 maart 2021 vastgesteld. Dit beleid is in 2021 verder uitgewerkt op basis van een onder (gewezen) deelnemers en gepensioneerden uitgevoerd onderzoek. Klimaatverandering is een van de belangrijkste aandachtsgebieden volgens de deelnemers. Om hier mee verder te gaan zijn zogenaamde klimaatbenchmarks onderzocht. Dit onderzoek zal in 2022 voortgezet worden.

In 2021 is het IMVB (Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen)-convenant ondertekend. De twee speerpunten in dit convenant zijn duurzame en betaalbare energie en veilige en duurzame steden. Het fonds heeft een "OESO screening" ontwikkeld, waarbij gegevens worden gebruikt van erkende externe dataleveranciers. Uit deze screening zijn 134 ondernemingen met een negatieve impact geresulteerd. Daarvan zijn 68 ondernemingen gedesinvesteerd en met 66 ondernemingen is het gesprek aangegaan om beter gedrag te stimuleren.

In overeenstemming met het maatschappelijk verantwoord beleggen beleid worden ondernemingen die betrokken zijn bij controversiële wapen- en tabaksactiviteiten, steenkool en teerzand uitgesloten. Daarnaast wordt er niet belegd in staatsobligaties van landen die onderworpen zijn aan sancties van de VN-Veiligheidsraad en/of de Europese Unie.

Het fonds zakte (voor het tweede jaar op rij) in 2021 van plek 29 naar 34 op de VBDO (Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling)-ranglijst. Deze daling wordt grotendeels toegeschreven aan onvoldoende communicatie over de activiteiten die worden ondernomen met betrekking tot het

maatschappelijk verantwoord beleggen beleid, ook zijn rapportages te laat opgeleverd. De ranglijst is een indicatie hoe duurzaam er door de 50 grootste pensioenfondsen wordt belegd. Gezien de hoge prioriteit van verantwoord beleggen is het belangrijk dat de evaluatie leidt tot verbeteringen die voor alle stakeholders zichtbaar zijn.

Het fonds heeft in de investment beliefs de visie op kosten als volgt beschreven: *“kostenbewustzijn is essentieel bij het inrichten van een beleggingsportefeuille. Verwachte opbrengsten zijn onzeker, maar kosten merendeels niet”*.

In 2021 zijn de vermogensbeheerkosten gestegen met € 3,2 miljoen. Van € 11,7 naar € 14,9 miljoen. Deze stijging wordt veroorzaakt door het toegenomen gemiddeld belegd vermogen, welke gestegen is van € 5.092 naar € 5.501 miljoen. Bij alle beleggingskeuzes maakt het kostenaspect onderdeel uit van de besluitvorming.

Het vermogen van het fonds bedroeg per ultimo december 2021 € 5,67 miljard (2020: € 5,50 miljard). De totale vermogensbeheerkosten bedroegen per deelnemer of pensioengerechtigde € 879,- per jaar (2020: € 773,-). De vermogensbeheerkosten per deelnemer zijn lager dan die van vergelijkbare pensioenfondsen.

Oordeel

Het beleggingsproces is uitgevoerd in lijn met het beleggingsbeleid en beleggingsbeginselen, zoals vastgesteld in het Beleggingsplan en Beleggingsrichtlijnen van het fonds.

We onderschrijven de conclusie van de beleggingsadvies commissie dat de specifieke kennis over maatschappelijkverantwoord beleggen binnen of rond het bestuur moet worden opgebouwd.

Aanbevelingen

Het verantwoordingsorgaan beveelt het bestuur aan tijdig aandacht te besteden aan de eventuele gevolgen van het nieuwe pensioenakkoord op vermogensbeheer en verbetering van het maatschappelijk verantwoord beleggen beleid.

Voor de deelnemers is het belangrijk dat het fonds zich inzet voor maatschappelijk verantwoord beleggen, de zichtbaarheid daarvan aan de deelnemers kan verbeterd worden.

Gezien de hoge prioriteit van maatschappelijk verantwoord beleggen is het belangrijk dat de evaluatie van de VBDO-ranglijst leidt tot verbeteringen die voor alle stakeholders zichtbaar zijn en dat de genomen stappen ter verbetering aan alle stakeholders gecommuniceerd worden.

Het verantwoordingsorgaan beveelt ook aan om (voorgenomen) beleggingskeuzes explicieter toe te lichten aan de hand van het verband tussen rendement, kosten, risico en ESG per beleggingscategorie.

3.5.5 Toeslagen

Normenkader

Het fonds streeft er naar om de opgebouwde rechten en uitkeringen van de actieve deelnemers, de gewezen deelnemers en gepensioneerden, waardevast te houden door een jaarlijkse voorwaardelijke indexatie op basis van de prijsontwikkeling.

Bevindingen

De maatstaf voor de indexatie van actieve deelnemers, slapers en pensioengerechtigden is gebaseerd op de prijsontwikkeling, met als peildatum voor de beleidsdekkingsgraad en de prijsstijging 30 september van enig jaar. De effectuering vindt plaats op 1 januari van het volgende jaar.

De prijsontwikkeling, op basis van het consumentenprijsindexcijfer voor alle huishoudens, afgeleid (CPI-ah) bedroeg 2,70% in de periode van 1 oktober 2020 tot 1 oktober 2021.
De beleidsdekkingsgraad per 30 september 2021 bedroeg 115,8%.

Aangezien de beleidsdekkingsgraad hoger was dan 110% was er op basis van de beleidsstaffel zoals beschreven in de ABTN én vanuit de wetgeving van 2021 ruimte om een voorwaardelijke toeslag per 1 januari 2022 toe te kennen van 1,20%.

Na positief advies van het verantwoordingsorgaan op de adviesaanvraag is deze voorwaardelijke toeslag van 1,20% geëffectueerd per 1 januari 2022.

Kortingen, niet gerealiseerde indexaties en inhaalindexaties per 1 januari 2022

De niet-gerealiseerde indexatie sinds januari 2003 bedraagt per 1 januari 2022 voor de actieve deelnemers 22,12% en voor de pensioengerechtigden 23,68%, exclusief de korting van 2,8% in 2013.

Oordeel over 2021

Het verantwoordingsorgaan oordeelt positief over de toekenning van de maximale toeslag die bestendig kan worden gefinancierd uit het vermogen boven een beleidsdekkingsgraad van 110% conform het toeslagbeleid van het fonds en op basis van de wetgeving in 2021.

Hierbij heeft het bestuur rekening gehouden met een evenwichtige afweging van alle belangen van diegenen die betrokken zijn bij het fonds.

Aanbeveling

Het verantwoordingsorgaan beveelt aan om bij de toeslagverlening per 1 januari 2023 rekening te houden met het wetsvoorstel per 1 januari 2022 waarin het is toegestaan om de pensioenaanspraken te indexeren vanaf een beleidsdekkingsgraad van 105%, waarbij er rekening gehouden dient te worden met een evenwichtige belangenafweging in het nieuwe pensioencontract conform de WTP.

3.5.6. Integraal risicomanagement

Normenkader

Risicomanagement is voor het fonds essentieel voor het realiseren van de doelstellingen van het fonds, voor een beheerste, veilige en integrale bedrijfsvoering en om te voldoen aan wet- en regelgeving.

Risico governance

De risico governance is ingericht volgens de “three lines of defence”.

Het bestuur, de beleggingsadviescommissie en de communicatie – en pensioencommissie vormen de eerste lijn. De sleutelfunctiehouder RAC (risicomanagement, actuair en compliance) vormt de tweede lijn. Deze wordt ondersteund door de Risicocommissie (RC) die de eerste lijn toetst, bewaakt en adviseert, gevraagd en ongevraagd. De sleutelfunctie Interne Audit (derde lijn), controleert de eerste en tweede lijn (achteraf) en wordt door externe specialisten uitgevoerd.

Bevindingen

Er is voor het jaar 2021 een jaarplan van de RAC-functie opgesteld met als doel om onder andere het risicomanagement binnen het fonds te verbeteren door de meer nadrukkelijke verbinding met sturing op doelen.

Via de geïntegreerde risicorapportage (risicodashboard) wordt vanaf 2021 aan het bestuur gerapporteerd.

Geconstateerd is dat de RC kritisch is naar de eerste lijn en dit met vragen, opmerkingen en notities tot uiting brengt.

Belangrijke onderwerpen waren onder andere de WTP, Eigen Risico Beheersing (ERB) rapportage, ESG-risico's, financiële positie van het fonds in verband met de Covid-19 pandemie, het vermogensbeheer, de lange termijnvisie, datakwaliteit/IT, veiligheid van ICT systemen, cybersecurity, alsmede de beoordeling van de continuïteit van de dienstverlening van diverse partijen.

Oordeel

De rol van de RC en de sleutelfunctiehouder RAC is verder ontwikkeld en is terug te zien in de relatie en samenwerking met en de advisering aan het bestuur en de diverse commissies.

Het proactieve beleid is duidelijk te herkennen in de aangesneden onderwerpen, de adviezen en gestelde vragen gedurende het afgelopen jaar.

Aanbevelingen

Aangezien de komende jaren er een aantal belangrijke onderwerpen de aandacht zullen blijven vragen, zoals de WTP, is effectief afhandelen van acties en het managen van voortgang op de acties belangrijk.

Externe specialisten vervullen nog steeds een belangrijke rol en het is van wezenlijk belang dat de continuïteit en het kennisniveau van de bezetting van het RC gelijke tred houdt met de ontwikkelingen binnen het fonds.

3.5.7. Communicatie

Normenkader

Het fonds informeert haar deelnemers begrijpelijk, duidelijk en tijdig, waarbij de informatie juist, volledig, eerlijk, toegankelijk en klantvriendelijk is.

Individueel inzicht kunnen geven in de pensioenaanspraken en de diverse keuze (on)mogelijkheden is een prioriteit.

Alle deelnemers dienen bereikt te worden op de meest eenvoudige wijze en er moet ook handelingsperspectief geboden worden, waarbij evenwichtige belangenafweging tussen de diverse groepen tevens een belangrijk criterium is.

De Wet pensioencommunicatie dient te worden gevolgd.

Bevindingen

Een communicatiebeleidsplan 2022-2024 is opgesteld, evenals het communicatie jaarplan 2022.

Een nieuwe communicatieadviseur is bij het bestuursbureau aangesteld.

Er worden zgn. "deelnemersbijeenkomsten" en "belcontacten" met werkgevers georganiseerd ten einde informatieoverdracht met het fonds te bevorderen.

Specifiek wordt nagedacht over hoe te communiceren met deelnemers over de WTP. Dit vooral met als doel realistische verwachtingen te scheppen.

De website geeft adequate informatie op een begrijpelijk niveau.

De tijdige verzending van start- en beëindigingsbrieven blijft een aandachtspunt.

De nieuw geïntroduceerde app "Pensioenchecker" geeft de deelnemer inzicht in zijn/haar pensioenaanspraken.

Bij het klanttevredenheidsonderzoek (KTO) scoort het fonds laag t.o.v. andere pensioenfondsen (o.a. keuzemogelijkheden pensioen).

Helaas is nog altijd niet van iedereen een e-mailadres bekend, hetgeen de onderlinge communicatie (digitaal) bemoeilijkt.

Covid-19 heeft natuurlijk ook de mondelinge (live) communicatie bemoeilijkt.

Oordeel

De aanbevelingen van het verantwoordingsorgaan zijn ter harte genomen, maar hebben nog niet geleid tot het beter bereiken van de deelnemers.

Het verantwoordingsorgaan is positief over het feit dat het fonds met de deelnemers in gesprek wil komen.

De voortdurende wisseling van communicatieadviseur bevordert de onderlinge communicatie met de CPC niet, maar kan met name leiden tot mogelijke risico's in continuïteit, vorm en uitvoering van de communicatie naar en met de deelnemers.

Aanbevelingen

Continuïteit met betrekking tot de externe advisering met betrekking tot communicatie is van groot belang om contact met de deelnemers op de meest passende wijze te waarborgen.

Het is belangrijk om informatie over de WTP met regelmaat te verstrekken op een begrijpelijke wijze en bij voorkeur op maat en toegesneden op de persoon .

Wat het fonds doet met Maatschappelijk Verantwoord Beleggen(MVB) dient duidelijker te worden gecommuniceerd om het inzicht van de deelnemers daarin te verbeteren.

De vormgeving en communicatie-uitingen dienen meer aan te sluiten bij de huidige tijd en de achtergrond van het fonds met als credo "hoe bereiken we beter de achterban".

Het fonds dient zich te blijven inzetten om alle deelnemers te benaderen c.q. te kunnen informeren via de daarvoor geëigende kanalen (met name digitaal).

Het bestuur dient een proactieve houding in te nemen ten aanzien van de onderlinge communicatie met de deelnemers. Het is van belang om niet alleen te "zenden", maar ook meer informatie bij de deelnemers op te halen.

Wij bevelen aan om te onderzoeken of de keuzemogelijkheden met betrekking tot pensioenen kunnen worden verruimd (overeenkomstig andere fondsen).

3.5.8 Toekomst

Normenkader 2021

Het bestuur van het fonds heeft een heldere en realistische visie op de toekomst, alsmede op de ontwikkeling van de branche. Men handelt transparant en doortastend om ook naar de toekomst een betaalbare en stabiele regeling te houden. Naast de voorbereidingen op de WTP dient er ook voldoende oog voor de toekomstontwikkeling van het eigen fonds te zijn.

Bevindingen

Op 24 april 2020 heeft het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid schriftelijk bevestigd dat het fonds voldoet aan de periodieke representativiteitstoets, waardoor de verplichtstelling van deelname aan het bedrijfstakpensioenfonds van toepassing blijft. Ten minste eenmaal per 5 jaar wordt beoordeeld of er nog voldoende draagvlak bestaat voor de verplichtstelling. Er wordt door het bestuur aandacht besteed aan de mogelijke gevolgen wanneer de verplichtstelling komt te vervallen door onvoldoende draagvlak binnen de architectenbranche.

In 2021 stond het onderwerp WTP als vast onderwerp op de agenda van de bestuursvergaderingen. De wetgeving is een jaar uitgesteld, waardoor het bestuur heeft besloten om 'de pauzeknop in te drukken' om zo een beter beeld te krijgen bij de ontwikkelingen van de uitbestedingspartijen en om kennissessies in te plannen.

Drie (digitale) studiedagen voor bestuur, raad van toezicht en verantwoordingsorgaan zijn (deels) gewijd aan de ontwikkelingen rondom de WTP.

In het 2^e kwartaal van 2021 is het plan van aanpak voor de WTP door het bestuur vastgesteld en is een programmamanager van Montae & Partners geselecteerd om dit plan van aanpak inclusief bijbehorende routekaart verder uit te werken.

Sociale partners hebben nog geen besluit genomen voor het nieuwe type pensioencontract; de solidaire premieregeling of de flexibele premieregeling.

Het bestuur heeft niet alleen de focus gehad op de transitie naar een nieuw pensioencontract in 2026, maar ook op het transitie-FTK met andere indexatieregels.

Tijdens enkele strategische sessies van het bestuur is gesproken over de toekomst van het fonds en het consolidatievraagstuk. Er is een risicoanalyse uitgevoerd op 25 punten, waaruit nu geen noodzaak blijkt tot consolidatie. Er zouden wel kansen liggen die met sociale partners zouden kunnen worden verkend.

Oordeel

Het verantwoordingsorgaan heeft geconstateerd dat het bestuur voldoende tijd reserveert om strategische onderwerpen, waaronder de toekomst, met elkaar te bespreken. Het bestuur heeft een actieve houding aangenomen, onder andere richting sociale partners, in de transitie naar de WTP. Het bestuur heeft de aanbeveling uit het oordeel van het verantwoordingsorgaan over 2020 opgevolgd, door ook te kijken naar de toekomst van het eigen fonds.

Aanbevelingen

Het verantwoordingsorgaan adviseert om in 2022, naast de ontwikkelingen rondom de WTP, ook in gesprek te blijven met sociale partners over de toekomst van het eigen fonds.

3.6 Afsluiting

Het verantwoordingsorgaan waardeert de inzet van het bestuur en de raad van toezicht. De onderlinge samenwerking tussen bestuur, raad van toezicht en verantwoordingsorgaan vindt plaats met een open en constructieve houding. Het verantwoordingsorgaan ziet de samenwerking voor het komende jaar met vertrouwen tegemoet.

6 mei 2022

E. Borgert
B. van den Bos (vicevoorzitter)
G.J. Groeneveld (voorzitter)
M. Kuijt
D. Verweij
S. Vink